

Radikal Bir Kaynakça ve Bir Katılım İmkânı: Mimarlık Eğitiminde Otobiyografik Mekânsal Anlatılar

The Possibility of a Radical Source and Participation: Autobiographical Spatial Narratives in Architectural Education

Gülşah AYKAÇ¹

Öz

Bu bildiri, otobiyografik mekânsal anlatıları mimarlık eğitimine dahil etme potansiyelini tartışmaya açmaktadır. Türkiye’de güncel mimarlık eğitimi mimarlığı, çok katmanlı ve karmaşık kentsel mekânın parçası olarak kavramaktadır. Bu yüzden yerel bağlamların tartışıldığı, eleştirel ve entelektüel bir eğitim ortamı sağlamayı hedefler. Bu ortamı sağlamak üzere mimarlık eğitiminde birbiriyle kesişen pedagojik iki eksen den bahsedilebilir: İlki, Batı Avrupa ve Kuzey Amerika’nın baskın ve belirleyici olduğu Türkiye mimarlık eğitiminde ders içeriklerinin güncel yerel bağlamlar sorgulanarak oluşturulmasıdır. İkicisi ve Türkiye’deki mimarlık eğitimi bağlamında eğilinmemiş olanı, hem mimarlık disiplini hem de akademinin baskılayıcı ve tahakküm ilişkileri içinde farklı geçmişlere sahip öğrencilerin eğitime katılımının sağlanmasıdır. Bu iki kesişen eksen bildiride kaynakça ve katılım olarak tartışılmaktadır. Özellikle son yıllarda ekolojik, ekonomik ve sosyal krizlerin de derinleşmesiyle tasarım pedagojileri üzerine tartışmalar giderek derinleşmiştir. Uluslararası tasarım pedagojileri literatüründe baskın olanın dışında kalan sesler ve kimlikler için kapsayıcı bir ortam kurmak, baskın olan mimar ve tasarımcı rollerini sorgulamak, ders içeriklerini baskın müfredata ve kanonlara göre kurmak, başka disiplinlerdeki pedagoji tartışmaları üzerinden tasarım pedagojilerini zenginleştirmek gibi konular tartışılmaktadır. Duyguları somutlaştıran, ayrımcılık ve dışlanma eksenlerini tartışan daha geniş bir pedagoji literatürü de bu tartışmalara katkı sağlamıştır. Bu çerçevede, “otobiyografik mekânsal anlatı” bildiride yeniden ele alınmakta ve otobiyografik mekânsal anlatıların radikal bir kaynakça ve katılım imkânı sağladığı öne sürülmektedir. Öğrencilerin otobiyografik mekânsal anlatılarına alan açacak şekilde tasarlanmış derslerdeki deneyimler ve gözlemler aktarılmaktadır. Otobiyografik mekânsal anlatılar öğrencilerin göç ve merkez dışı anlatılarını, çoklu kentsel mekânsal deneyimlerini açığa çıkaran radikal bir kaynakçadır. Bu çokluğun paylaşılması baskın olanın dışındaki kimlikleri kapsayan radikal bir katılımı teşvik edebilir. Otobiyografik mekânsal anlatılar, duyu ve duygulanımlara açık, kolektif, dönüştürücü dolayısıyla radikal bir katılım ve kaynakça imkânı yaratır.

Anahtar kelimeler: *Mimarlık Eğitimi, Otobiyografi, Katılım, Kaynakça, Mekânsal Anlatılar*

Abstract

This paper discusses the potential of incorporating autobiographical spatial narratives into architectural education. The recent architectural education in Turkey grasp architecture as part of a multi-layered and complex urban space. Therefore, it aims to provide a critical and intellectual educational environment where local urban contexts are deeply discussed. In order to provide this environment, two intersecting pedagogical axes can be mentioned in architectural education: The first is the design of course contents by questioning the current local contexts in architectural education in Turkey, where Western Europe and North America are dominant and decisive. The second, and the one that has not yet been addressed in the context of architectural education in Turkey, is to ensure the participation of students from

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Gülşah Aykaç, Marmara Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü.
gulsahaykac@gmail.com

different backgrounds in education, facing the dominating power relations of academia and architecture. These two intersecting axes are discussed in the paper as source and participation. Especially in recent years, with the deepening of ecological, economic and social crises, discussions on design pedagogies have gradually deepened. Topics of an international design pedagogies literature include establishing an inclusive environment for diverse voices and identities, questioning the dominating roles of architects and designers, establishing course contents according to the dominating curriculum and canons, and enriching design pedagogies through pedagogy discussions in other disciplines. A wider pedagogical literature on feelings and discrimination and exclusion mechanisms has also contributed to the discussions of design pedagogies. In this framework, the “autobiographical spatial narrative” is rethought in the paper and it is argued that autobiographical spatial narratives provide a possibility of radical source and participation. Experiences and observations in my designed courses opening up a space for students’ autobiographical spatial narratives are conveyed in this line. Autobiographical spatial narratives provide a radical source revealing students’ narratives of migration and decentralization, and their multiple urban spatial experiences. Sharing this multiplicity can foster radical participation that encompasses diverse identities. Autobiographical spatial narratives create a collective, transformative, therefore a possibility of radical source and participation which is open to feelings and affections.

Keywords: *Architectural Education, Autobiography, Participation, Bibliography, Spatial Narratives*